

عنوان مقاله:

داستان عشق محمود به غلام خود، ایاز از درچه داستان های تمثیلی با محوریت متون عرفانی

محل انتشار:

مجله تحقیقات تمثیلی در زبان و ادب فارسی، دوره 9، شماره 34 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

عسکری ابراهیمی جویباری - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد ساری - ایران

خلاصه مقاله:

تمثیل، همچون ابزاری تاثیر گذار، همواره در متون ادبی و بویژه عرفانی سبب آفرینش آثاری ارشمند و بدیع است، گاه یک حقیقت تاریخی و کم نمود، مانند دل‌بستگی سلطان محمود به روی و موی غلام خود، ایاز موجب آفرینش زیباترین جلوه هنری و فکری می شود. آنچه که بیش از همه بر غنای این داستان ها می افزاید، خلاقیت و هنر آفرینی شاعران عارف مسلک، نظیر عطار و مولوی است که در تشریح اندیشه های بلند عرفانی خود، با بیان افسانه های تمثیلی و جذاب به این عشق صوری، جنبه آسمانی و الهی دادند و محمود را تمثیلی از حضرت حق و ایاز را نماد بنده ای مجذوب دانستند که یک دم از حضور غافل نیست و رشک و غیرت او به محبوب هم مثال زدنی است و در عین حال، فراست و کیاست ایاز سبب شد که به واسطه عبرت از گذشته بی مقدار خود، آفت غرور را از خود دور کند و با عنایت حضرت حق که محمود تمثیلی از آن است، به ارج و قربی برسد و گاه محمود، تمثیل انسان کامل است و ایاز مثال سالک و توجه بیش از حد سلطان به او حسادت اطرافیان را بر می انگیزد که یادآور ارتباط تنگاتنگ مولانا و شمس و حسادت اطرافیان است.

کلمات کلیدی:

تمثیل، محمود، ایاز، متون عرفانی، داستان های تمثیلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1794776>

